

Ivar Johansen

Hvorfor: Etter manges mening landets mest kjente helsepolitiske lokalpolitiker. Stilling: Kontorsjef Gyldendal Norsk Forlag. Utdanning: Realskole og folkehøgskole. Alder: 63 år

Vakt-hunden

I folkets tjeneste. Ivar Johansen er engasjert. Men helst håper han å skape politisk engasjement hos andre.

Tekst Bjørn Arild Østby • Foto Erik M. Sundt

Åpner opp: Å kjempe for større åpenhet har vært en rød tråd i Ivar Johansens politiske engasjement.

Åstiposten Tisdag, 19. August 2014

Prisstyndning: Kr. 1 990 000,-
TOTALT: 1 990 000,- OMK. CA. 2,7% (FELLETSKATT, LØST- PÅ- HND.)

VED WALDEMARS HAGE

HAUGHS GATE 6 B - Flott 2-etters - Attraktiv beliggenhet - Varmt og godt innholdt

Flott beliggenhet i en stille og rolig kjerne i Åstiposten med en lang og kort vei til skole og barnehage. Flott innholdt med 2 soverom, bad, kjøkken og stue med åpen forbindelse til balkong. 2 bilplasser i garasje.

Interiørutvidelse og utvendig innredning med 2 utg. Stue med åpen forbindelse til balkong og stue med åpen forbindelse til balkong og stue med åpen forbindelse til balkong.

Bolig til leie

per 7 runder inkl. mva

2 runder inkl. mva
Seig Sten's Tap & Holding
KONTAKT: utleier.kalshaug@gmail.com
E-post: kalshaug@postboks.no

På jakt etter ny leder?

De beste til jobben

AKTIV
Rekrutteringsbyrå

Reiseliv

tyrkiareise!

Velkommen til SeniorFestival

Itinereise for modne ungdommer
10.-31. oktober i Side

Kjente artister - allsang
dans - utflukter - aktiviteter
Ultra All Inclusive

6990,-

Vi bor på Starlight Thalasso & Spa

Les mer på www.tyrkiareiser.no

815 00 505 (åpent man-son)

ernes Cuba

de Cuba med de lokales øyne

Rabatt med A-kortet

Spesialpris med A-kortet – Avreisedato 25. november 2014

På denne spennende reisen vil du oppleve en autentisk kubansk kultur og en fantastisk natur. Du vil oppleve en autentisk kubansk kultur og en fantastisk natur. Du vil oppleve en autentisk kubansk kultur og en fantastisk natur.

Prisen inkluderer: Flybillett, hotell, transport, mat, drikke, inngangsbillett til teater, og andre aktiviteter. Les mer på www.albatros-travel.no

Pris for abonnenter med A-kort kr 19.998,-

Pris uten A-kort kr. 21.998,-. Les mer på www.albatros-travel.no/a-kortet. Reisekode LR-AFP
Ring Albatros Travel man-fre kl. 08.30-17.00 på tlf. 800 58 106, eller mail info@albatros-travel.no

Tilleggsinformasjon: Ring 1998 • Nettstedet åpner 10:00-15:00. Albatros er medlemmer for www.spagpost.no

Albatros **Åstiposten**

I var Johansen – på Wikipedia har han fått benevnelsen (politiker) etter navnet sitt. Ikke fordi han lever av å være politiker. Han lever for politikk. Etter manges mening i dag kanskje landets mest kjente helsepolitiske lokalpolitiker.

Jobben hans er å være kontorsjef i Gyldendal Norsk Forlag. Det er mindre kjent.

På minuttet avtalt tid kommer han. Vi møtes på Kaffebrønneriet på hjørnet av Universitetsgata/Kr IV gate i Oslo. Med utsikt mot det juridiske fakultet. Et fagfelt han har blitt godt kjent med gjennom sitt politiske arbeid.

I år er det femti år siden han som 14-åring deltok i sin første valgkamp. Den gang for Arbeiderpartiet. I forbindelse med folkeavstemningen om norsk EF-medlemskap i 1972 tok han avskjed med sosialdemokratiet. Ikke med politikken. Han tok bare et steg til venstre – til SV. Der befinner han seg fortsatt. Som bystyreprerentant i hovedstaden.

LANDSKJENT. Selv om mange i dag forbinder Ivar Johansen med helse og sosial, er det på et helt annet område han først ble kjent. Nemlig for graving i norsk etterretningsvirksomhet på 70-tallet.

I 1977 ble han arrestert i forbindelse med den såkalte «Listesaken». Johansen hadde ved hjelp av åpne kilder kartlagt ansatte, organisering og virksomheten til Politiets Overvåkingstjeneste (POT), som tilsvarende dagens PST – Politiets Sikkerhetstjeneste og Forsvarets Etterretningstjeneste. Han tilbød materialet til avisa Ny Tid. Det førte blant annet til politirazzia i avisens redaksjon. Det endte med at Johansen fikk en dom på ett år, hvorav 60 dager i fengsel. De tre andre tiltalte i saken fikk betingete dommer.

«Fortsatt er det slik at taler om åpenhet forblir prat.»

– Det ble et møte med en del av det norske velferdssamfunnet som er ukjent for de fleste, sier han om de 57 dagene han sonet i fengsel. Det gjorde ham ikke mindre engasjert. Tvert om.

De siste tiårene er han mest omtalt for sitt politiske engasjement knyttet til helse og sosiale problemstillinger.

– Det blir ofte sagt at man må være frisk for å være syk. Det er dessverre mye sant i det, mener Johansen.

De som ikke har ressurser til å kjempe sin egen kamp trenger en stemme. Han vil være en slik stemme.

Unge Johansen fikk tidlig nær kontakt med helsevesenet. Han vokste opp i en personalbolig på det som på folkemunne er kjent som «Veum», et psykiatrisk sykehus utenfor Fredrikstad. Det ble et tidlig møte med et lukket samfunn. Moren var sykepleier og faren reparatør ved sykehuset.

ÅPENHET. En rød tråd gjennom hans politiske engasjement har vært, og er, å kjempe for større åpenhet. Samme om det er snakk om hemmelige tjenester, selvopptatte politikere og støvete byråkrater.

– Det forekommer altfor mye hemmelighold om ting som har stor betydning for hver enkelt av oss. Mye mer enn det som er verdig et demokrati.

Siden 1987 har han sittet i bystyret i Oslo for Sosialistisk Venstreparti (SV). I landets kanskje mest lukkede kommune, ifølge Johansen. Han har fått støtte for påstanden fra flere journalister.

– Det er fattet flere vedtak om mer åpenhet i Oslo kommunen. Greie vedtak. Men praksisen er strammet inn. Fortsatt er det slik at taler om åpenhet forblir prat.

Noen år tilbake ønsket byråkrater og politikere å holde hemmelig en rapport om feil og urett som var begått overfor de fattige i hovedstaden.

– De ansvarlige ville holde hemmelig den urett de selv hadde bidratt til.

Johansen bidro til at rapporten ble offentliggjort.

Åpenhet var også stikkordet da han opprettet «Folkevalgdbasen». Her finnes telefonnummer og e-post til blant annet stortingsrepresentanter, medlemmer i stortingskomiteene, landets ordførere og folkevalgte i de største byene.

– Folkevalgte skal være tilgjengelige for innbyggerne og velgerne, og ikke skjule seg bak hemmelige numre. Det er viktig at vi politikere får det løpende korrektiv som innspill fra publikum representerer, mener Johansen.

Ved siden av koppen med varm sjokolade ligger Ipaden. Kanskje hans viktigstemedarbeider. Johansen er aktiv på de fleste sosiale medier: Facebook, Blogg, Twitter, Surfebrett, Osloombudet, Nyhetsbrev. Før de fleste har kommet på jobb og fått slått på PC-en har han publisert nyheter og innspill.

– Sosiale medier er en viktig arena for kommunikasjon. Et sted hvor man får innspill og et sted hvor man kan gi andre en stemme.

Han avslutter alltid nyhetsbrevet med følgende melding: «I folkets tjeneste». Hans kjennemerke.

Responser er stor. Taket for venner på Facebook er for lengst sprengt. 35 000 står på e-postlisten for Nyhetsbrev. 10 000 følger han regelmessig på sosiale media, og bloggen har hatt 350 000 besøkende siste år.

– Sosiale medier er en viktig kanal for å få spredd informasjon, sette dagsorden og å få folk til å engasjere seg. Det skjer ikke gjennom festtaler.

ORGANISASJONENE. Fagforbund og frivillige organisasjoner er også viktige medspillere.

– Jeg får mange henvendelser fra helsepersonell. Ansatte som sitter på mye dokumentasjon, men som er redde for å si fra av redsel for å få sparken.

– Hva med Norsk Sykepleierforbund?

Liste-saken 1977: Ivar Johansen blir ført til forhørsretten med politiskorte. Foto: Bjørn Fjørtoft/ Aftenposten

Oslo byrett 1978: Fra rettssaken mot Svein Blindheim (t.h.). Her i samtale med Ingolf Håkon Teigene (i midten). Foto: NTB/Scanpix

– NSF er raske på banen når det er snakk om stillinger og penger. Jeg savner større engasjement om alle brukerne som ikke får det de trenger og har krav på. NSF må høyere opp på banen og bli en tydeligere stemme. Det gjelder alle fagforeningene, mener Johansen.

– Medlemmene har mye kunnskap, og sitter på enorm dokumentasjon som bør fram. Det bør NSF benytte i sitt arbeid for et bedre helsetilbud og tryggere arbeidsmiljø. Det er lettere for en organisasjon enn enkeltmedlemmer å sette dagsorden.

Da byrådet i 1988 fremmet forslag for bystyret om å nedbemanne alle hovedstadens sykehjem, fikk de svar på tiltale fra ansatte og fagforeningene. Det ble argumenter med at bemanningen ved sykehjemmene i Oslo lå over gjennomsnittet i landet. Med bistand fra tillitsvalgte i NSF la Johansen fram en rapport som dokumenterte at dette ikke var tilfellet. Byråden måtte gå.

Et engasjement Johansen gjerne skulle sett mer av.

Han er kontroversiell, men også hyllet. Blant flere som

verdsetter Johansens arbeid er Norges Handikapforbund (NHF) Oslo.

– Er det noen som virkelig fortjener heder og ære for sitt uoppslitelige engasjement for enkeltpersoner og gruppers kamp for likeverd og likestilling i Oslo, så er det Ivar Johansen. Ivar er i en «elitedivisjon» når det gjelder viljen og evnen til å

«Norsk Sykepleierforbund må bli en tydeligere stemme.»

omsette sin ombudsrolle i politikken til praktisk handling for mennesker og menneskeverd, sa generalsekretær i NHF, Lars Ødegård, da forbundets hederspris ble tildelt han i 2011.

Det grafiske trykket av kunstner Per Kleiva henger over sofaen i stua hjemme på Lindeberg.

KOMMUNE-NORGE. Ivar Johansen er fast medlem i hovedstyret i kommunenes organisasjon (KS). Også en posisjon hvor han har i flere saker har utgjort mindretallet. Nå sist i forbindelse med arbeidsgiverorganisasjonens konflikt med lærerorganisasjonene i striden om lærernes arbeidstid.

Mens streiken pågikk skrev han en kronikk i Dagbladet, «Til lit, framfor konflikt», hvor han klart ga til kjenne at eksisterende arbeidsavtale bør videreføres. Stoppeklokke-styringen har gått altfor langt. Det er tid for en tillitsreform, var budskapet

– Det var ikke lett å skrive den kronikken. For det var et klart ønske i hovedstyret om at ingen skulle markere et avvikende syn i den pågående lærerstreiken. Jeg hadde fått mange henvendelser fra journalister om hvordan jeg stilte meg til konflikten, og mente og mener at det er min plikt å si hvor jeg sto i saken. Gjennom å skrive kronikken hadde jeg selv kontroll på hva som kom på trykk. Og unngå tabloide vinklinger.

«Innbyggerne er våre virkelige arbeidsgivere.»

Samme dag kronikken stod på trykk var det møte i hovedstyret. På dagsorden stod drøfting av forhandlingsutvalgets mandat.

Da vedtaket ble kunngjort etter møtet var meldingen: «Ikke enstemmig.» Johansen avholdt seg fra å stemme.

– Det er forskjellige syn på mange av sakene som blir behandlet i hovedstyret, også om lærerstreiken. Det er viktig å lytte til offentlig sektor. Selv om vi sitter som arbeidsgivers representanter, er det til sjuende og sist innbyggerne som er vår virkelige arbeidsgiver.

Johansen mener folkevalgte på alle nivåer må ha sin lojalitet overfor innbyggerne.

ANBUSSHYSTERI. Rundt omkring i landets kommuner skjer det økt konkurranseutsetting innen eldreomsorgen. Ikke minst i hovedstaden. Her er 23 sykehjem i dag privat drevet.

– Det er mye snakk om økt mangfold. I Oslo betyr anbud stadig færre tilbydere, sier Johansen.

– Denne informasjonen er en forutsetning for om sykehjemsbeboere får reell mulighet til å benytte seg av retten til selv å velge sykehjem, etter at det er gjort vedtak om langtidsplass, påpeker Johansen.

Bemanning er avgjørende for kvaliteten. Det samme er kompetansen den enkelte ansatte har. Å gå god for at dette er forretningshemmeligheter er helt uforståelig for Johansen.

Han har fremmet forslag for bystyret om at «Det legges til rette for full åpenhet og innsyn i sykehjemmenes bemanning, uavhengig av sykehjemmenes eierskap eller driftsform. Åpenheten skal være total: Fra sykehjemmets totalbemanning og ned på bemanning per yrkesgruppe for hver avdeling og hver vakttype.»

Behandlingen av forslaget er stadig blitt utsatt.

Ideologisk er Johansen helt klart mot konkurranseutsetting av velferdstjenester. Han reagerer også på de korte anbudsrunderne, som vanligvis er fire år.

– Det gir liten mulighet for å skape kontinuitet i tilbudene. I tillegg kreves mye ressurser bare det å gjennomføre en

Engasjert: Ivar Johansen er mot konkurranseutsetting av velferdstjenester.

anbudsrunder. Hvis kommunen vedtar å sette tjenester på anbud, må tidsperspektivet være minst ti år. Så får vi heller akseptere at tilbudene blir låst for en lengre periode. Beboerne og de ansatte trenger ro.

Johansen jobbet en kort periode som miljøarbeider på et behandlingshjem for autistiske barn. Lenge nok til å se hvor viktig det er med kontinuitet og stabile omgivelser. Det samme er tilfellet i arbeid med eldre demente, beboere som kan oppleve det at sykehjemssengen flyttes fra en vegg til en annen som svært truende.

POLITIKK. Ivar Johansen blir omtalt som kunnskapsrik og svært metodisk. Men utdanning har det blitt mindre av. Lite vil mange hevde. Realskole og folkehøgskole.

– Var skolelei. Kort og godt.

Yrkeserfaring innen helsesektoren får heller ikke stor plass på CV-en. Da han i 1973 flyttet fra Fredrikstad til Asker jobbet han et år ved et behandlingshjem for autistiske barn. Der stopper det.

Den politiske CV-en er derimot lang. Og han har nettopp sagt ja til å stille for en ny periode. ●

bjorn.arild.ostby@sykepleien.no